

**Överenskommelsen mellan regeringen, idéburna
organisationer inom integrationsområdet
och Sveriges kommuner och landsting**

**Parternas återrapportering
Maj 2012**

**Överenskommelsen mellan regeringen, idéburna
organisationer inom integrationsområdet
och Sveriges kommuner och landsting**

Parternas återrapportering

Maj 2012

Innehåll

En årlig rapport	4
Parternas återrapportering	8
Regeringen	8
Idéburna organisationer inom integrationsområdet.....	18
Sveriges kommuner och landsting	20
Bilagor	22
Anslutna organisationer.....	22
Styrgruppens sammansättning	23

En årlig rapport

Nedan följer en rapportering av det gemensamma uppföljningsarbetet för 2011 samt de olika parternas åtgärdsrapporter utifrån överenskommelsen inom integrationsområdet. Varje part äger sin egen del av uppföljningen. För de gemensamma inledande delarna står styrgruppen, dvs. representanter för de tre parterna som ansvarar för uppföljningen av överenskommelsen inom integrationsområdet. Styrgruppen har för avsikt att avlägga en liknande rapport årligen.

Bakgrund

Regeringen fattade den 15 januari 2009 beslut om att inleda en dialog om relationerna mellan regeringen, Sveriges Kommuner och Landsting samt de idéburna organisationer som arbetar med mottagande av asylsökande, nyanländas etablering och integration (Dnr IJ2009/60/UF). Efter en dialog med drygt 120 organisationer och med Sveriges kommuner och landsting som observatörer, fattades beslut om en överenskommelse den 20 april 2010 (Dnr IJ2009/2235/UF).

I överenskommelsen står det att regeringen har för avsikt att följa upp denna. Regeringen har för 2011 och 2012 därför avsatt 900 tkr per år i budget för detta ändamål. Medlen fördelas av Ungdomsstyrelsen. Uppföljningen ska i första hand gälla de gemensamma samt de partspecifika åtaganden som finns i överenskommelsen. Uppföljningen ska även innehålla en årlig konferens, en årlig rapport samt en årlig tematisk studie.

I och med regeringsbeslutet om överenskommelsen inom integrationsområdet så inbjöds de organisationer som omfattats av dialogen att underteckna överenskommelsen. I maj 2012 hade 35 organisationer, av vilka de allra flesta är riksorganisationer inom integrationsområdet anslutit sig (se bilaga).

Under 2011 konstituerades en styrgrupp som leder arbetet med uppföljningen utifrån den fastlagda budgeten. Styrgruppen består av representanter från de tre parterna och möts ca en gång per månad.

Gemensam uppföljning 2011

Ungdomsstyrelsen fördelar medel till lämplig organisation för uppföljningen i samråd med styrgruppen. För 2011 har Riksdagen fattat beslut om 900 tkr för uppföljningen inom integrationsområdet, likaså för 2012.

Styrgruppen fattade beslut om att under 2011 genomföra fyra regionala konferenser för att sprida överenskommelsen inom integrationsområdet och för att stärka det lokala/regionala arbetet hos de tre parterna. Konferenserna arrangerades av de lokala organisationerna med medverkan från kommuner och myndigheter, bl. a Länsstyrelsen, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Totalt deltog ca 350 personer i konferenserna och omkring 100 idéburna organisationer var representerade. Styrgruppen dokumenterade samtliga fyra konferenser och denna dokumentation sammanställdes i en rapport. Organisationen SIOS blev den organisation som utsågs som mottagare av de av regeringen avsatta medel och stod för samordning av de fyra konferenserna.

Styrgruppens arbete och roll

Styrgruppens uppdrag består i första hand av att utgöra den mekanism där parterna gemensamt ansvarar för uppföljningen av överenskommelsen inom integrationsområdet. Uppföljningsarbetet ska bestå av ett gemensamt förankringsarbete och stödja genomförandet av åtgärder hos respektive part.

Arbetet bör enligt styrgruppens arbetsordning präglas av

- **Självständighet och oberoende** – var och en äger sina egna åtgärder och har rätt till sin integritet
- **Öppenhet**– var och en är så öppen man kan vara med att dela sin process
- **Dialog** – att ha en ömsesidig kommunikation och lyssna både aktivt och proaktivt till varandra
- **Långsiktighet**– att skapa strukturer för långsiktig hållbarhet och behålla riktningen i arbetet

Varje part kan delta i styrgruppen med högst fyra personer per möte, inklusive ordförande. Ordförandeskapet är rullande per part, ett år i taget. Vice ordförande väljs från en annan part än ordförandeskapets och konsulteras inför varje styrgruppsmöte. En representant för de idéburna organisationernas bör alltid vara antingen ordförande eller vice ordförande.

För att gruppen effektivt ska kunna fullgöra sitt uppdrag, möts den regelbundet för att följa upp och strukturera sina åtgärder. En stående dagordning har upprättats med en given arbets- och prioritetsordning. Beslut om eventuella gemensamma åtaganden och åtgärder fattas i konsensus.

I sitt sammanhang . . .

Några av utgångspunkterna för integrationsdialogen var fastlagda innan processen startade, såsom att principerna från överenskommelsen inom det sociala området (Dnr IJ2008/2110/UF) skulle ligga till grund även för överenskommelsen inom integrationsområdet.

På regeringens företrädares initiativ kompletterades principerna i början av dialogprocessen med sex teman: språk, hälsa, bostad, arbete och sysselsättning, utbildning/bildning samt mötesplatser. Under dessa teman kunde organisationerna ge en del av sin bild av nuläget. Dessa teman – uttalade eller ej – togs även upp i de fyra regionala konferenserna.

Överenskommelsen inom integrationsområdet är nationell. Icke desto mindre är parterna överens om att den mesta verksamheten sker på det lokala och regionala planet. Därför är det av stort värde att man redan på ett tidigt stadium av det nationella uppföljningsarbetet fått så god spridning till det lokala planet på såväl kommunal nivå som hos flera av de organisationer som anslutit sig till överenskommelsen. Det är också en framgångsfaktor att man redan under det första året har etablerat kontakt med centrala myndigheter såsom Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, och med dessa även på det lokala planet där konferenserna ägt rum.

Fyra regionala konferenser

De fyra regionala konferenserna ägde rum i

- Stockholm 25 november
- Göteborg 1 december
- Boden 6 december
- Sundsvall 15 december

Utgångspunkten för konferenserna var att de skulle sätta in överenskommelsen och dess principer i sitt lokala sammanhang samt att synliggöra lokala behov och möjligheter i integrationsprocessen. Syftet var att göra överenskommelsen inom integrationsområdet känd och diskutera hur dess intentioner kan genomföras lokalt och regionalt.

I konferenserna deltog sammanlagt ca 360 deltagare. Av dessa representerade 210 deltagare ca 100 idebuna organisationer, 120 personer representerade offentlig sektor, inklusive lokala politiker och 30 deltagare kom från näringsliv och övriga aktörer.

Konferenserna hade olika fokus. På den första konferensen i Stockholm kom överenskommelsen att hamna i ljuset av arbetslivet, brister i integrationspolitiken och skolan. Även bemötandefrågor inom sjukvård, skola och arbetsliv blev ett övergripande fokus.

I Göteborg, där konferensen genomfördes i Hammarkullen, kom överenskommelsen att hamna i ljuset av livet i förorten, delaktighet i allmänhet och bostadssegregation.

På den tredje konferensen i Boden, hamnade överenskommelsen i ljuset av Norrbottens behov av arbetskraft och insatser för minskad utflyttning. Även arbetet mot fördomar och rasism gick som en röd tråd genom dagen.

I Sundsvall, på den fjärde och sista konferensen, hamnade överenskommelsen i ljuset av flyktningmottagning, önskan om ökad inflyttning och etableringsreformen i praktiken.

Konferenserna visade att det finns ett lokalt och regionalt engagemang kring integrationsfrågor som bör tas till vara och där Överenskommelsen inom integrationsområdet kan spela en viktig roll. Härigenom har konferenserna uppfyllt sitt syfte att göra överenskommelsen känd. Styrgruppen kommer att ha en fördjupad diskussion om de frågor som väckts av de genomförda konferenserna och de planerade som ska hållas under 2012.

Ett framgångsrikt första år

Styrgruppen för överenskommelsen inom integrationsområdet ser mycket positivt på det år som gått sedan uppföljningsarbetet satte igång. Mycket återstår att utveckla – gemensamt och hos var och en av parterna. De gemensamma utmaningarna framöver blir att fortsätta sprida överenskommelsen som verktyg för etablering och integration och följa upp hur den kan fungera i praktiken. Ett gemensamt mål är också att fler organisationer ska ansluta sig till överenskommelsen inom integrationsområdet.

Styrgruppen har fastställt en verksamhetsplan för 2012. Övergripande syften med denna är att:

- fortsätta arbetet med det gemensamma åtagandet att göra överenskommelsen inom integrationsområdet känd,
- skapa förutsättningar för ett effektivt samarbete mellan parterna, samt att

- följa upp överenskommelsen på nationell nivå och stödja lokala och regionala processer som kan relatera till överenskommelsen inom integrationsområdet och dess principer

För att uppnå dessa syften planeras ett antal aktiviteter, bland annat ytterligare två regionala konferenser.

Parternas återrapportering

Regeringens återrapportering

Åtgärd 1

Regeringen avser att, mot bakgrund av de svårigheter som de ideella organisationerna har beskrivit under dialogen, tillsammans med bland andra Migrationsverket och ESF-rådet verka för att förfarandet rörande ansökningar om bidrag till integrationsprojekt förenklas.

Rapportering

En förnyad handledning till ansökan om stöd från Integrationsfonden publicerades i två delar 110617 och 110824. Dessa gäller från och med årsprogrammet 2011. Projektens aktörer erbjuds även kostnadsfritt processtöd inom tillgänglighet, jämställdhets-integrering, projektutveckling och strategisk påverkan och lärande. Här ges expertråd i hur dessa perspektiv säkras en plats i ansökan och förblir en del i det fortsatta projektarbetet.

Åtgärd 2

Inom ramen för det urbana utvecklingsarbetet har regeringen tecknat lokala utvecklingsavtal med 21 kommuner för perioden 2008–2010. Av förordningen (2008:348) om urbant utvecklingsarbete framgår att boendeorganisationer och andra organisationer bör ingå i det lokala utvecklingsarbete som bedrivs på grundval av avtalen. Regeringen avser att, inom ramen för detta arbete, särskilt följa hur de ideella organisationerna medverkar i de lokala partnerskapen och tillsammans med berörda kommuner verka för att lokala organisationer i större utsträckning kan delta i utvecklingsarbetet.

Rapportering

Det har inom de lokala utvecklingsavtalen (LUA) funnits en varierande syn på vilken roll civilsamhället ska ha i det lokala arbetet. I vissa fall är

de ideella organisationerna starkt representerade, både i planeringen och i partnerskapet. Näringslivet är mer sällan representerat, men många ser ett behov av att försöka få in det mer i arbetet. De kommunala bostadsbolagen har varit aktiva i så gott som alla partnerskap, ibland även privata bostadsföretag. Deras roll har ofta varit kopplat till målområdet trygghet och de ses som en mycket central aktör på området. I Halmstad har bostadsbolaget haft rollen som samordnare för LUA. I Luleå har man samverkat, både statliga myndigheter och ideella organisationer emellan.

Åtgärd 3

Regeringen avser att genomföra ett treårigt projekt som syftar till att underlätta nyanlända invandrades etablering på arbetsmarknaden genom mentorskap på grundval av yrke, utbildning eller tidigare erfarenhet. Verksamheterna ska kunna bedrivas av bland annat organisationer inom det civila samhället, och det yrkesinriktade mentorskapet ska kunna kombineras med inslag av till exempel vägledning till studier eller till engagemang inom organisationer. Ungdomsstyrelsen ska under 2010 fördela 5 miljoner kronor för verksamheterna med stöd av förordningen (2010:84) om statsbidrag för verksamheter med yrkesinriktat mentorskap.

Rapportering

Under 2010-2012 har Ungdomsstyrelsen fått i uppdrag att stödja projekt med yrkesinriktat mentorskap för att främja nyanländas etablering på arbetsmarknaden eller som företagare. Målgruppen är i första hand nyanlända flyktingar och deras anhöriga med tidigare yrkes- och arbetslivserfarenhet. Uppdraget är en pilotsatsning som ska utvärderas och resultatet kommer att delrapporteras till regeringen våren 2012 och slutligen hösten 2014. För 2010 har Ungdomsstyrelsen lämnat bidrag till nio mentorsprojekt som förväntas fortgå under de tre åren. Organisationerna representerar olika delar av det civila samhället: företagareföreningar, fackliga organisationer, studieförbund, etniskt baserade organisationer och humanitära organisationer. Projekten kommer även att samarbeta lokalt med andra offentliga, ideella eller privata aktörer. Svenska Röda korsets projekt ansvarar för att stimulera erfarenhetsutbyte och sprida kunskaper och erfarenheter till andra relevanta aktörer.

Åtgärd 4

I propositionen Nyanländas invandrades arbetsmarknadsetablering – egenansvar med professionellt stöd (2009/10:60) föreslår regeringen

att en rätt införs för nyanlända flyktingar m.fl. att välja en personlig etableringslots som stöd i etableringen. Etableringslotsen ska få statlig ersättning bland annat baserat på prestationer och resultat. Idéburna organisationer kommer att ha möjlighet att erbjuda lotstjänster på lika villkor som andra aktörer.

Rapportering

Enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända ska Arbetsförmedlingen tillhandahålla ett valfritetssystem för upphandling av etableringslotsar och tillämpa lagen (2008:962) om valfritetssystem. Lagen trädde i kraft den 1 maj 2010. Antalet etableringslotsar som erbjuder tjänster till nyanlända som omfattas av etableringsuppdraget uppgick vid årsskiftet 2011/12 till 191. Dessa bedriver verksamhet på totalt 941 verksamhetsadresser. Antalet kommuner med lots uppgick i december till 193 stycken. AF bedömer att det idag finns en spridning bland lotsföretagen vad gäller företagens storleksklass, bolagsform och branschriktning.

Åtgärd 5

Kommuner ska, enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk, ge de nationella minoriteterna (judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar) möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med representanter för minoriteterna i sådana frågor. I förarbetena till lagen (prop. 2008/09:158 s. 40) anges att särskilt minoriteternas organisationer bör lyftas fram i dessa dialoger.

Rapportering

Under våren 2011 påbörjades arbetet med regeringens tredje strategi för de mänskliga rättigheterna i Sverige. Målsättningen är att en sådan strategi ska kunna beslutas under 2012. Det första steget i arbetet var att göra en kartläggning av situationen för mänskliga rättigheter i Sverige, det vill säga av vilka brister som kan finnas i skyddet av de mänskliga rättigheterna och på vilka områden det kan behöva förstärkas. Ett brett samråd med bland andra företrädare för det civila samhället, myndigheter och kommuner har stor betydelse både i arbetet med kartläggningen och inför utformandet av själva strategin. Regeringen har därför genomfört en samrådsprocess som pågått under 2011 och fram till slutet av mars 2012. I flera av samråden har frågor om nationella minoriteter varit i fokus eller berörts och dessas organisationer har varit inbjudna.

Åtgärd 6

Delegationen för romska frågor (Ju2006: 10) ska senast den 30 juni 2010 lämna förslag på hur romers livsvillkor i samhället ska kunna förbättras. Länsstyrelsen i Stockholms län har fått i uppdrag (IJ2009/2169/DEM, IJ2009/2285/DISK) att stödja de kommuner som påbörjat ett utvecklingsarbete avseende den romska minoriteten, samt för att förmedla kontakter mellan den romska minoriteten och ansvariga myndigheter.

Rapportering

Betänkandet (SOU 2010:55) Romers rätt – en strategi för romer i Sverige lämnades i juli 2010. Delegationen konstaterade att det råder en extrem och oförsvarbar exkludering av romer från alla delar av samhället och föreslog att en nationell strategi för romer i Sverige som genomförs under en 20-årsperiod. Regeringen antog i februari en sådan tjugoårig strategi för att motarbeta det sociala och ekonomiska utanförskap som många romer i Sverige befinner sig i. Målet är att de romska barn som föds i dag ska som 20-åringar ha likvärdiga möjligheter som den som är icke-rom. För att påskynda utvecklingen genomförs en pilotverksamhet under 2012–2015. Regeringen har valt ut fem så kallade pilotkommuner: Göteborg, Helsingborg, Linköping, Luleå och Malmö. Länsstyrelsen i Stockholms län har inom ramen för sitt uppdrag fått 1,5 miljoner kronor under 2012 för att:

- bygga upp ett system och utveckla metoder för att följa upp arbetet enligt strategin för romsk inkludering 2012–2032
- samordna pilotverksamheten genom att utveckla former för samarbete och kunskapspridning tillsammans med pilotkommunerna och andra myndigheter.

I och med pilotprojektet försvinner Länsstyrelsens tidigare uppdrag att ha en råd- och stödverksamhet för romer. Sådana frågor flyttas till de olika förvaltningsmyndigheternas ordinarie verksamheter.

Åtgärd 7

Regeringen avser att, såsom framgår av regeringsbeslut om överenskommelse med idéburna organisationer inom det sociala området den 23 oktober 2008 (IJ2008/2110/UF), informera den ideella sektorn om relevant arbete som pågår på integrationsområdet inom Regeringskansliet och andra statliga myndigheter.

Rapportering

En interdepartemental arbetsgrupp för politiken för det civila samhäl-

let inrättades på Regeringskansliet under 2011. Inom ramen för denna följs politiken för det civila samhället upp utifrån samma principer som utgör grunden för överenskommelsen inom integrationsområdet (IJ2009/2235/UF), överenskommelsen inom det sociala området (IJ2008/2110/UF), samt propositionen (2009/10:55) En politik för det civila samhället. Den politiska inriktningen är att antalet samråd med och information till de idéburna organisationer som berörs av en fråga, ska öka. Detta mäts genom en årlig enkät. En särskild handledning har också utarbetats för det interna arbetet med kontakt och samråd med det civila samhällets organisationer.

Åtgärd 8

Regeringen avser att, i likhet med regeringsbeslutet om överenskommelse med idéburna organisationer inom det sociala området den 23 oktober 2008 (IJ2008/2110/UF), höra och uppmärksamma den ideella sektorn under t.ex. utredningsarbete när det handlar om integrationsfrågor.

Rapportering

Se rapportering åtgärd 7

Åtgärd 9

Regeringen avser att, i likhet med regeringsbeslutet om överenskommelsen med idéburna organisationer inom det sociala området den 23 oktober 2008 (IJ2008/2110/UF), ta tillvara de ideella organisationernas erfarenheter inom integrationsområdet och verka för att olika aktörer sprider kunskap om den metodutveckling som sker i den ideella sektorn.

Rapportering

EU-kommissionen utsåg 2011 till Europaåret för frivilligt arbete.

Temaåret skulle:

- verka för en miljö som främjar ideellt engagemang
- stärka ideella organisationer och öka kvaliteten på ideella insatser
- erkänna ideella aktiviteter och de kunskaper som det skapar och bidrar med i vårt samhälle
- öka medvetenheten om värdet och betydelsen av ideellt engagemang för individen och samhället.

Europaåret för frivilligarbete sammanföll med FN:s tioårsjubileum av det Internationella året för frivilligarbete. Mottot för Frivilligåret var: *Gör skillnad – Engagera dig!* I Sverige ansvarade Ungdomsstyrelsen för

genomförandet av Frivilligåret 2011. En stor del av arbetet fokuserade på metodutbyte organisationerna emellan, inte minst på den utställning som arrangerades på Europahuset i Stockholm i augusti där drygt 60 organisationer deltog, varav flera inom integrationsområdet.

Åtgärd 10

Regeringskansliet har upprättat ett avtal med Malmö Ideella föreningars Paraplyorganisation om att genomföra seminarie- och nätverksarbete om verksamhet med mentorer för nyanlända som vill engagera sig i ideella organisationer (IJ2009/1848/UF). I detta arbete ingår att organisationen bör redovisa sina erfarenheter i en rapport till Regeringskansliet under 2010.

Rapportering

Malmö Ideella föreningars Paraplyorganisation, MIP har på uppdrag av Regeringskansliet bl.a. inventerat metoder som idéburen sektor arbetar med för att underlätta nyanländas engagemang i föreningslivet, genomfört ett seminarium, undersökt intresse och behov för bildande av ett nationellt nätverk. MIP har redovisat sitt material i rapporten *Mer välkommen* (IJ2009/1848/UF).

Åtgärd 11

Regeringen har gett Ungdomsstyrelsen i uppdrag att under 2010 utlysa sammanlagt 13 miljoner kronor till ungdomsorganisationer och andra organisationer inom det civila samhället som vill arbeta med engagemangsguider och liknande metoder av uppsökande karaktär. Dessa metoder bör syfta till att genom uppsökande verksamhet i områden med lägre organisationsgrad stimulera till kontakter inom det civila samhällets organisationer inom skilda verksamhetsområden (IJ2009/1454/JÅM, IJ2010/138/JÅM, IJ2009/2215/UF).

Rapportering

Ungdomsstyrelsen har fått förnyat uppdrag om 10 miljoner kronor för 2011 och 10 miljoner kronor för 2012 för att fortsätta projektet med engagemangsguider och liknande metoder av uppsökande karaktär.

Åtgärd 12

Regeringen har gett Ungdomsstyrelsen i uppdrag att, inom ramen för ett projekt, genomföra samtal och skapa nätverk med ett tiotal ideella organisationer om hur arbetet för mångfald och mot diskriminering inom de egna verksamheterna kan utvecklas. Regeringen har vidare gett i uppdrag åt Ungdomsstyrelsen att under 2010 utlysa 5 miljoner

kronor som kan sökas av organisationer som vill intensifiera sitt arbete mot diskriminering, särskilt könsdiskriminering, och för jämställdhet inom den egna verksamheten. I uppdraget ingår att sammanställa en rapport (IJ2007/26/UF).

Rapportering

Ungdomsstyrelsen har redovisat sitt uppdrag i rapporten Även vi kan diskriminera om organisationers arbete mot diskriminering inom den egna verksamheten, 2010 (U2011/2304/UC). Enligt regleringsbrev för budgetåret 2011 fick Ungdomsstyrelsen fortsatt uppdrag att stödja ideella organisationers arbete mot diskriminering och för jämställdhet inom den egna verksamheten. I rapporten Även vi kan diskriminera II (U2012/2257/UC) redovisar Ungdomsstyrelsen 2011 års uppdrag.

Åtgärd 13

Regeringen har beslutat att inrätta ett forskningsprogram om det civila samhället under 2010 (se prop. 2009/10:55). Programmet pågår i tio år och omfattar dels ett flervetenskapligt grundforskningsprogram för forskning om det civila samhället, dels forskningsbaserade studier för grundläggande kunskap om det civila samhället, inklusive mötesplatser för forskarsamtal och spridning av forskningsbaserad kunskap. Vetenskapsrådet har fått i uppdrag att genomföra grundforskningsprogrammet (IJ2009/2201 [delvis], IJ2209/2322 [delvis], IJ2009/2320 [delvis]). Regeringen avser att avsätta ca 22 miljoner kronor per år för detta ändamål.

Rapportering

2010 gjordes en utlysning av rambidrag för forskning om civilsamhället. Inom den beviljades femton ansökningar bidrag i fem år till ett sammanlagt belopp om 73,5 miljoner kronor. Runt 60 forskare vid nio olika universitet och högskolor är aktiva inom denna forskning. År 2011, gjordes en utlysning av behovsmotiverad forskning om det civila samhället. Inom den delar fyra projekt på tio miljoner kronor över tre år.

Åtgärd 14

Statistiska Centralbyrån (SCB) har fått i uppdrag att ta fram samlad och kompletterad statistik om det civila samhället. En första redovisning bör om möjligt ske 2011 (IJ2010/137/UF).

Rapportering

Statistiska Centralbyrån (SCB) redovisade i september 2011 statistik om det civila samhället i en första publikation (U2011/6905/UC). I

denna rapport beskrivs det civila samhället enligt FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om ideella organisationer. SCB genomför detta uppdrag i samarbete med en referensgrupp bestående av representanter från det civila samhällets organisationer. En uppdaterad publikation kommer att presenteras hösten 2012.

Åtgärd 15

Regeringen har för avsikt att fatta beslut om en handlingsplan för arbetsintegrerande sociala företag. Syftet med handlingsplanen är att underlätta för fler växande sociala företag. Planen utarbetas f.n. inom Näringsdepartementet.

Rapportering

Regeringen fattade den 22 april 2010 beslut om en handlingsplan för arbetsintegrerade sociala företag (N2010/1894/ENT). Regeringen vill genom denna handlingsplan underlätta för växande och fler arbetsintegrerande sociala företag. Det arbetsintegrerande sociala företagandet är gränsöverskridande mellan flera verksamhetsområden, vilket kräver samordning mellan olika aktörer på nationell, regional och lokal nivå för att nå resultat. Dessutom är det viktigt att resurser som avsätts och beslut som fattas inom närings-, social-, socialförsäkrings-, arbetsmarknads- och finanspolitiken för att påverka de arbetsintegrerande sociala företagens möjligheter att starta och verka. Även samverkan mellan myndigheter, regionala och lokala offentliga och privata aktörer, särskilt ideella organisationer, är centralt för att främja utvecklingen av det arbetsintegrerande sociala företagandet. Handlingsplanen består av insatser för att stärka samverkan mellan dessa aktörer.

Åtgärd 16

Regeringen följer arbetet i den anordnargrupp som Arbetsförmedlingen har bildat i samråd med Svenska ESF-rådet för att säkerställa sysselsättningstillfällena för deltagarna i den tredje fasen av jobb- och utvecklingsgarantin. I anordnargruppen kan bland annat ideella organisationer vara representerade. (Pågående uppdrag.)

Rapportering

Anordnargruppen har bidragit i uppstarten och genomförandet av fas 3 och återkoppling till gruppen har skett. Anordnargruppen är nu avslutad.

Åtgärd 17

Arbetsförmedlingen har skrivit ramavtal med Röda Korset, Hela Sverige ska leva, Myrorna, RF, Svenska kyrkan och IDEA för tredje fasen i

jobb- och utvecklingsgarantin m.fl. Regeringen avser att överväga hur Arbetsförmedlingen skulle kunna stimuleras ytterligare att säkerställa att sociala företag och ideella organisationer deltar i denna verksamhet.

Rapportering

Arbetsförmedlingen upphandlar tjänster från den sociala ekonomin. De sociala företagens möjligheter att erbjuda meningsfull sysselsättning för personer som haft svårt att hitta arbete har inneburit att arbetsökande med särskilda behov i ökande utsträckning kunnat erbjudas en plats i dessa företag. Det handlar både om anställningar, praktik och av Arbetsförmedlingen upphandlade rehabiliteringstjänster. Arbetsförmedlingens samarbete med sociala företag sker dels inom ramen för löpande verksamhet, dels i form av särskilda uppdrag och projekt. Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har sedan 2009 haft ett särskilt uppdrag att ge personer med psykisk funktionsnedsättning rehabilitering, sysselsättning och arbete genom upphandlade sysselsättningsplatser hos företag inom den sociala ekonomin, det s.k. RESA-projektet. Uppdraget har förlängts till och med 2014.

I samarbete med ESF-rådet och med stöd av medel därifrån satsades under 2009 på kompetensutveckling för anordnare inom den sociala ekonomin samt på metodutveckling för målgruppen. Sammanlagt 80 miljoner kronor avsattes av socialfondsmedel för detta arbete som resulterade i tio olika projekt. En sammanställning av projektens lärdomar, resultat och effekter kommer att sammanställas i en övergripande utvärdering.

Åtgärd 18

Regeringen avser att fortsätta arbetet med jobbgarantin för ungdomar enligt förordningen (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar, i enlighet med vilken arbetspraktik också kan genomföras hos idéburna organisationer.

Rapportering

Åtgärden kvarstår oförändrad.

Åtgärd 19

Regeringen avser att överväga hur myndigheter kan stimuleras att ge utrymme för fler instegsjobb inom ideella organisationer för nyanlända. I och med att reformen för nyanländas arbetsmarknadsetablering träder i kraft den 1 december 2010 kommer Arbetsförmedlingen att behöva tillgång till fler instegsjobb inom idéburna organisationer.

Rapportering

Under 2011 har drygt 7 500 personer haft ett instegsjobb någon gång under året. Det innebär en ökning jämfört med de närmast föregående åren. Arbetsförmedlingen erbjuder idag också praktisk kompetensutveckling. Syftet med praktisk kompetensutveckling är att ge arbetsökande med tidigare yrkeserfarenhet en möjlighet att behålla kontakten med arbetslivet inom områden som överensstämmer med deras erfarenhet och utbildning. Praktisk kompetensutveckling kan vara upp till tre månader. Insatsen är främst till för arbetsökande som nyligen blivit arbetslös eller riskerar att bli arbetslös. Privata och offentliga arbetsgivare liksom ideella organisationer kan erbjuda praktisk kompetensutveckling.

Åtgärd 20

Regeringen har gett Arbetsförmedlingen i uppdrag att under 2009–2010 genomföra ett pilotprojekt som syftar till att finna metoder för att minska utanförskap bland utrikes födda kvinnor som inte deltar på arbetsmarknaden (A2009/1763/AE). Projektet ska genomföras i samarbete med föreningar som finns i kommuner med lokala utvecklingsavtal. Uppdraget ska redovisas senast den 1 april 2011.

Rapportering

Uppdraget rapporterades i enlighet med tidplan. Pilotverksamheten har i huvudsak arbetat med uppsökande verksamhet, samverkan med andra aktörer, fokusgrupper och programinsatser i form av arbetsmarknadspolitiska projekt. Genom den uppsökande verksamheten har Arbetsförmedlingen nått kvinnor som under vanliga omständigheter inte hade sökt sig till Arbetsförmedlingen. Samverkan har skett med den ideella sektorn och Arbetsförmedlingen menar att det finns stora utvecklingsmöjligheter på det området. De föreningar som medverkat har visat intresse för fortsatt samarbete med Arbetsförmedlingen.

Åtgärd 21

Regeringen har lämnat förslag om att en person, som av kommunen bedömts behörig att delta i svenskundervisning för invandrare (sfi) och antagits till utbildningen, ska kunna vända sig till en folkhögskola med betygsrätt för sfi. Lagen föreslås träda i kraft den 28 juni 2010.

Rapportering

Enligt propositionen (prop. 2009/10:68) Svenskundervisning för invandrare i folkhögskola, m.m., ska en folkhögskola kunna vara huvudman för utbildning som motsvarar sfi. En folkhögskola som har fått

betygsrätt kan välja att ta emot en sökande som har rätt att delta i kommunens sfi. Folkhögskolan får ersättning från kommunen motsvarande de resurser som kommunen ger till sin egen sfi. På så sätt ökar valfriheten för nyanlända invandrare och sfi kan erbjudas i fler pedagogiska former. Lagen (SFS 2010:252) trädde i kraft den 28 juni 2010.

Åtgärd 22

Regeringens yrkesvuxsatsning innebär att kommunerna kan få statsbidrag för att anordna yrkeskurser för vuxna. Satsningen möjliggör för kommunerna att inom ramen för orienteringskurser erbjuda svenskundervisning för invandrare som är integrerad med yrkesutbildningen. Undervisningen kan genomföras i samverkan med ideella organisationer.

Rapportering

Åtgärden kvarstår oförändrad.

Åtgärd 23

Regeringen har gett svenska ESF-rådet i uppdrag att samordna Sveriges genomförande av europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning 2010 (S2009/263/ST). En målsättning med det europeiska året är att stärka grupper i särskilt utsatta situationer, t.ex. nyanlända.

Rapportering

Temaåret är genomfört.

Idéburna organisationernas återrapportering

Junimötet

Organisationernas gemensamma arbete med Överenskommelsen inom integrationsområdet återupptogs då företrädare för SIOS, Röda Korset och Riksteatern bjöd in samtliga organisationer som undertecknat överenskommelsen till ett möte i början av juni 2011.

Frågeställningar att diskutera på mötet var bl. a

- Vad är det vi ser som viktigast i det fortsatta arbetet att planera och genomföra överenskommelsens intentioner?
- Något som kommit fram i många sammanhang är vikten av lokal och regional förankring och dialog. Hur går vi vidare med detta?
- Vilka kommer att representera vår sektor och fortsätta dialogen med regeringen och SKL?

Det var ett tiotal organisationer som närvarade. Flera som hade förhinder att delta hörde av sig och gav inspel och uppmuntran till ett fortsatt och gemensamt arbete. På mötet var organisationerna överens om att fokus måste ligga på att göra överenskommelsen känd och att under hösten komma igång med spridning och genomförande, både nationellt, regionalt och lokalt. Det finns erfarenheter från arbetet med överenskommelsen på det sociala området som visar på betydelsen av just detta.

På mötet utsågs fyra representanter att fortsätta dialogen med regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting: Julio Fuentes (SIOS), Pia Redlund (Sociala Missionen), Svante Forslund (Sveriges föreningar) och Ingela Holmertz, (Röda Korset). För att säkra kontinuitet utsågs också fyra ersättare; Banafshe Hejazi (Riksteatern), Björn Gardarsson (Folkets Hus och Parker), Estanislao Mboro (Afrosvenskarnas Riksförbund) och Jan Runfors (Hela Sverige ska leva).

Arbetet fortsätter

Dessa åtta personer träffades i slutet av juni för en fortsatt diskussion om hur spridningen av Överenskommelsen inom integrationsområdet skulle kunna se ut och vad man kunde göra för att få den att börja fungera som ett praktiskt verktyg på lokal och regional nivå.

Ett möte till anordnades i slutet av augusti där samtliga organisationer inbjöds. Ett tiotal organisationer närvarade. I mötet diskuterades implementeringen av den inriktning för uppföljningsarbetet som styrgruppen för uppföljningen dryftade, dvs. att anordna ett antal regionala konferenser under hösten. Mötet gav ett konkret förslag på orter och organisatörer för dessa konferenser. Det var viktigt att organisationer skulle vara anordnare. Förslaget skulle presenteras till de övriga parterna i styrgruppen. Organisationerna kom också överens om att föreslå SIOS som mottagare av de medel som regeringen avsatt för uppföljningen av Överenskommelsen inom integrationsområdet.

Regionala konferenser

Regionala konferenser anordnades således under hösten och styrgruppen gav SIOS i uppdrag att vara projektledare för dessas genomförande. Information skickades via SIOS till samtliga organisationer om de datum då de regionala konferenserna skulle äga rum och de uppmuntrades att sprida informationen genom sina interna kanaler. De regionala konferenserna anordnades i Stockholm av SIOS och Afrosvenskarnas Riksförbund, i Göteborg av Nätverket Plattform Göteborg, i Boden av Hela Sverige ska leva och i Sundsvall av Röda Korset och Caritas.

Organisationernas åtgärdsplan och åtaganden

Det arbete som organisationerna genomfört följer den åtgärdsplan och de åtaganden som uttrycks i överenskommelsen inom integrationsområdet. Organisationernas gemensamma arbete har fokuserat på att göra överenskommelsen känd och de har verkat för att stödja initiativ till överenskommelser mellan parter på lokal och regional nivå. En central fråga har varit att finna former för att överenskommelsen inom integrationsområdet kan börja fungera som ett praktiskt verktyg på lokal och regional nivå.

Organisationer verksamma inom integrationsområdet är olika. De har olika traditioner, utgångspunkter och uppdrag. Det är en process att ta till vara varandras olikheter och använda dessa som resurs för att vidga de perspektiv som kan generera nya samverkansformer och verksamheter som gynnar integration. En viktig fråga är att följa upp de principer som ligger till grund för överenskommelsen, hur dessa tillämpas och implementeras i praktiken. Kring dessa frågor bör det också utvecklas former för samverkan och dialog organisationerna emellan och med andra aktörer.

Under året har organisationerna tagit de första stegen i den riktningen. De har funnit samverkansformer som ger representativitet och tillåter dialog och återkoppling. Det är en utveckling som bådär gott för det framtida samarbetet.

Sveriges Kommuner och Landstings återrapportering

Bakgrund

SKL:s åtgärdsplan i överenskommelsen grundar sig på följande:

- Det finns redan idag samarbeten mellan kommuner och idéburna organisationer med hög kvalitet och som är framgångsrika,
- SKL ser överenskommelsen som en möjlighet till att ytterligare underlätta och stimulera samverkan på lokal nivå mellan kommuner och idéburna organisationer,
- SKL hoppas också att samverkan framöver ska involvera statliga myndigheter och näringslivet.

Ett sätt att nå framgång med överenskommelsens målsättningar och intentioner kan vara att överenskommelsen konkretiseras i samarbete och utveckling på lokal och regional nivå. SKL:s tre åtaganden görs för att stimulera denna önskvärda utveckling.

De tre åtagandena och SKL:s aktiviteter kring dessa under 2011

SKL:s första åtagande är att bidra till att överenskommelsen blir känd av organisationens medlemmar, dvs. kommuner, landsting och regioner. När överenskommelsen hade undertecknats lade SKL ut den på förbundets hemsida. Förbundet skickade också ut överenskommelsen till kontaktpersoner i landets alla kommuner för frågor som rör integration. Även under innevarande år finns överenskommelsen och annan information om den kvar på hemsidan samt kommuniceras med kommunerna. Överenskommelsen och samverkan med idéburna sektorn är nu en integrerad del av SKL:s arbete med flyktingmottagande frågor. Det innebär bland annat att överenskommelsen "marknadsförs" när SKL i olika sammanhang träffar landets kommuner i integrationsfrågor. De fyra regionala konferenserna som parterna arrangerade under hösten 2011 var också en viktig arena för att fortsätta göra överenskommelsen känd för förbundets medlemmar.

SKL:s andra åtagande är att på olika sätt sprida goda exempel på lokal samverkan mellan kommuner och idéburna organisationer samt erfarenheter av överenskommelsen till medlemmar. Syftet är att visa på möjligheter till lokala lösningar och på så sätt stimulera ökat samarbete med den idéburna sektorn. Mot denna bakgrund gav SKL i februari 2011 ut rapporten *"Samverkan vid mottagande av nyanlända invandrare"*. I rapporten presenteras tio exempel på lokal samverkan inom integrationsområdet mellan idéburna organisationer, kommuner och landsting. Förbundet bedömer att publikationen har varit efterfrågad och uppskattad av många olika parter och aktörer. SKL avser att följa upp några av dessa projekt under 2012 och 2013 och på så sätt fortsätta arbetet med att identifiera framgångsfaktorer och svårigheter som finns för en välfungerande samverkan.

SKL:s tredje åtagande är att påtala för andra aktörer, främst statliga myndigheter, att de också har en roll att spela i samverkan med idéburna organisationer. Detta kan SKL främst göra i de befintliga samarbeten och nätverk som förbundet har t.ex. med Arbetsförmedlingen och länsstyrelserna när det gäller mottagandet av flyktingar. Under 2011 har SKL därför på olika sätt spridit kunskap om överenskommelsen i dessa befintliga samarbeten och nätverk. Förbundets bedömning är att intresset för samverkan med den idéburna sektorn successivt ökar i takt med att det blir tydligt vilken kompletterande roll föreningslivet har.

Bilagor

Bilaga 1 Anslutna organisationer

I kronologisk ordning har följande organisationer anslutit sig till överenskommelsen inom integrationsområdet t.o.m. den 22 maj 2012

- Civilförsvarsförbundet
- Riksteatern
- Caritas Sverige
- Romersk-Katolska Kyrkan
- SKL – Sveriges Kommuner och Landsting
- Kurdiska Riksförbundet
- Folkbildningsförbundet – studieförbundens intresseorganisation
- Internationella Kvinnoförbundet
- RIFFI – Riksförbundet Internationella Föreningar för Invandrarkvinnor
- Caritas Angered
- LP-verksamhetens Ideella Riksförening
- Hela Sverige ska leva
- IOGT-NTO
- Sveriges Kristna Råd
- Sociala Missionen
- Skyddsvärnet i Stockholm
- Rainbow Sweden
- Sveriges Föreningar
- Malmö Idrottsföreningars Samorganisation – MISO
- MIP – Malmö Ideella föreningars Paraplyorganisation
- Afrosvenskarnas Riksförbund
- Göteborgsregionens sociala ekonomi
- Svenska Röda korset
- Uppsala föreningsråd
- SIOS
- Forum för frivilligt socialt arbete
- Hyresgästföreningen
- Irakiska Riksförbundet i Sverige
- RFS – Riksförbundet Frivilliga Samhällsarbetare
- Folkets Hus och Parker
- Eritreanska Riksförbundet i Sverige
- Studieförbundet Bilda
- Svenska Missionskyrkan
- Frivillig Väntjänst
- Svenska kyrkan

Bilaga 2 Styrgruppens sammansättning

Under 2011 har följande personer ingått i styrgruppen för uppföljningen av överenskommelsen inom integrationsområdet:

Ingela Holmertz (ordf.)	Röda Korset	ingela.holmertz@redcross.se
Julio Fuentes	SIOS	julio.fuentes@sios.org
Svante Forslund	Sveriges Föreningar	svante.forslund@uppsalaforeningsrad.se
Pia Redlund	Sociala Missionen	pia.r@socialamissionen.se

Ersättare till organisationernas representanter:

Jan Runfors	Hela Sverige ska leva
Estanislao Mboro	Afrosvenskarnas Riksförbund
Björn Gardarsson	Folkets Hus och Parker
Banafshe Hejazi	Riksteatern

Maria Nilson	Regeringskansliet	maria.nilson@education.ministry.se
Marie Ericsson	Regeringskansliet	marie.ericsson@education.ministry.se

Roy Melchert	Sveriges Kommuner och Landsting	roy.melchert@skl.se
--------------	---------------------------------	---------------------

Under 2012 har styrgruppen följande sammansättning:

Pia Redlund (ordf.)	Sociala Missionen	pia.r@socialamissionen.se
		Under perioden 5/3 – 1/6 ersätts av
		Ingela Holmertz
Julio Fuentes	SIOS	julio.fuentes@sios.org
Svante Forslund	Sveriges Föreningar	svante.forslund@uppsalaforeningsrad.se
Jan Runfors	Hela Sverige ska leva	jan.runfors@comhem.se

Ersättare till organisationernas representanter:

Ingela Holmertz	Röda Korset	ingela.holmertz@redcross.se
Estanislao Mboro	Afrosvenskarnas Riksförbund	estanislaomboro@afrosvenskarna.se

Maria Nilson	Regeringskansliet	maria.nilson@education.ministry.se
Marie Ericsson	Regeringskansliet	marie.ericsson@education.ministry.se
Johanna Wistedt	Regeringskansliet	johanna.wistedt@employment.ministry.se

Birgitta Hällegårdh	Sveriges Kommuner och Landsting	birgitta.hallegardh@skl.se
---------------------	---------------------------------	----------------------------

The background features several large, solid yellow geometric shapes: a circle in the top-left, a triangle in the top-right, a quadrilateral in the middle-left, and a rectangle in the bottom-right. The text is positioned in the bottom-left area.

**Överenskommelsen
inom integrationsområdet**